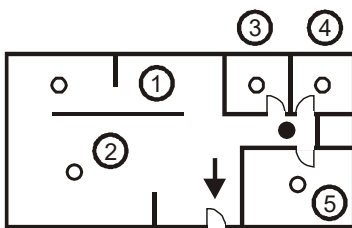

JA-110ST címezhető kombinált füst és hőérzékelő

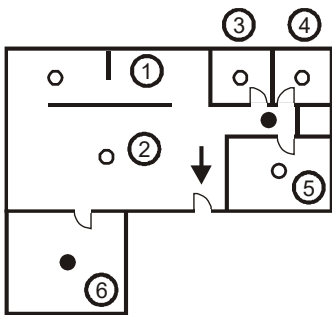
A JA-110ST címezhető kombinált füst és hőérzékelő a JABLOTRON rendszer része. Feladata a tűz kialakulását kísérő jelek érzékelése a védett épületek belsejében. Az érzékelőt nem kültérben vagy ipari környezetben történő használatra terveztük. A JA-110ST egy optikai füst érzékelőből és egy hőérzékelőből áll. Érzékelési jellegének köszönhetően az optikai füstérzékelő rendkívül érzékeny a sűrű füstben szálló nagy korom és porszemcsék jelenlétére. Égő folyadékok (például alkohol) égéstermékékként keletkező, igen kisméretű szálló szemcsékre kevésbé érzékeny. Ezért tartalmaz az érzékelő egy önálló működésű hőérzékelő elemet is, mely ugyan lassabban aktiválódik, de a kisméretű szemcséket generáló tüzek észlelésében igen hatékony. Az érzékelő képes a központ számára jelenteni aktivált és nyugalmi üzemi állapotát is. Javasoljuk, hogy az érzékelő telepítését bízza a Jablotron Alarms a.s. helyi képviselője által kioktatott és levizsgáztatott telepítőre.

Az érzékelő elhelyezése

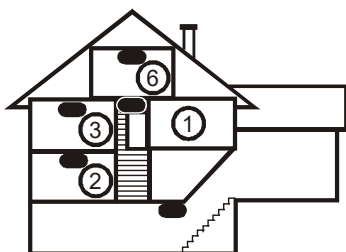
Az érzékelő telepítési pontját úgy kell megválasztani, hogy a hőmozgással járó természetes légmozgások útjában legyen (általában a mennyezeten), tehát az égéstermék könnyen jussanak el az érzékelő kamrába. Az érzékelő csak zárt belső térben telepíthető. Nem alkalmas például olyan telepítési helyeken történő alkalmazásra, ahol a füst nagy területen szétterülve lehülhet, mielőtt elérné az érzékelő telepítési magasságát (például nagy belmagasságú helyiségekben, ahol a mennyezet akár 5 méter magasságban van). Nem javasoljuk az érzékelő telepítését olyan működési környezetbe, ahol por, cigaretta füst vagy gőz jellemzően magas koncentrációban van jelen. A nagy mennyiségű porral terhelt működési környezet jelentősen lerövidítheti az érzékelő élettartamát. Az érzékelőt mindig egy olyan szekción belül kell elhelyezni, mely a kijárat (menekülési útvonalhoz) vezet (lásd 1. ábra). Ha a védett terület alapterülete meghaladja a 150m²-t, további érzékelő(k) telepítése szükséges (lásd 2. ábra).

1. ábra

2. ábra

3. ábra

Több szintes épületekben és családi házakban az érzékelőt a lépcsőházban a lépcső fölé telepítse. Javasoljuk további érzékelők elhelyezését azokban a szobákban, ahol a lakók alszanak (lásd 3. ábra).

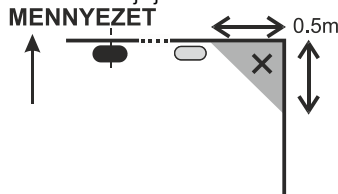
Az érzékelő telepítése vízszintes mennyezetre

Telepítse az érzékelőt a helyiség középpontjára, de a közvetlenül a mennyezet szintje alatt létrejövő meleg levegősáv kialakulásának veszélye miatt **tilos az érzékelőt a mennyezetre sülyesztetni. Soha ne telepítse**

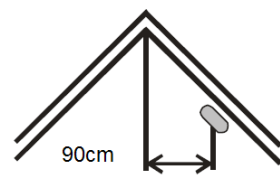
az érzékelőt a szoba sarkába, mindig tartson legalább 0,5 m távolságot a sarkoktól (lásd 4. ábra). A sarkokban nem alakul ki az érzékelő megfelelő működéséhez szükséges légáramlás.

Az érzékelő telepítése lejtős mennyezetre

Ha az érzékelőt nem lehet vízszintes mennyezetre szerelni, hanem – például a tetőtérben – lejtős mennyezeti részre kell felhelyezni, az 5. ábrán látható módon járjon el.

4. ábra

5. ábra

- a szoba közepe a legjobb hely
- még elfogadható hely

Falak, térelválasztók, rácsos mennyezetek

A JA-110ST érzékelőt **ne telepítse 0,5m-nél közelebb** se falhoz, se térelválasztó elemhez. Extrém szűk helyeken, pl. egy 1,2 m keskeny szoba esetében, úgy helyezze el az érzékelő(ke)t, hogy azok legalább a szoba szélességének egyharmad távolságára legyenek a falfelülettől. Ha a szoba légtérét térelválasztó elemek (raktári elemek, paraván, stb.) tagolják, melyek nem érnek fel a mennyezetre, a légtér akkor számít önálló helyiségnek tűzvédelmi szempontból, ha az elválasztó elem és a tényleges mennyezet közötti távolság kevesebb, mint 0,3 m. Az érzékelő alatt legalább 0,5 m szabad térnek kell lennie. A mennyezet kialakításnak egyenletlenségei, melyek nem haladják meg a mennyezet teljes belmagasságának 5%-át, figyelmen kívül hagyhatók, és az érzékelő által védett légtér a fenti táblázat szerint számítható.

A szellőzés és légmozgás szerepe

Az érzékelőt **semmiképpen ne telepítse friss levegő beáramlási pontjainak közvetlen közelébe**. Gondolunk itt a légkondicionálók vagy más légbefúvó rendszerek kilépő nyílásaira. Ha a helyiségbe a friss levegőt a perforált mennyezeten keresztül nyomják be, az érzékelők elhelyezésénél ügyeljen rá, hogy ezeknek a perforált mennyezeti részeknek egyike se legyen közelebb az érzékelőhöz, mint 0,6 m.

Kerülje az érzékelő telepítését az alábbi telepítési pontokban:

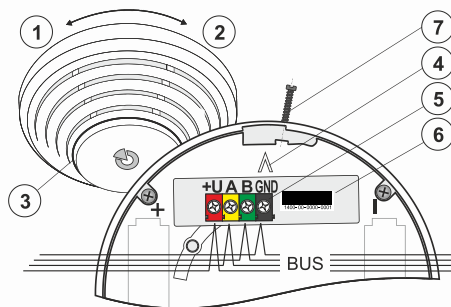
- A mennyezet olyan pontjai, ahol gyenge a légmozgás (mélyedések, sarkok, A formájú mennyezeti elemek csúcsai).
- Pornak, cigaretta füstnek vagy gőzpárának kitett helyek.
- Erős légáramlatnak kitett pontokban (pl. szellőző ventilátorok közvetlen környezete, fűtő vagy hűtő berendezések befúvási pontjai).
- Konyha vagy más főző helyek (ahol a gőz, füst vagy az olajos pára túlzottan van jelen, és károsan befolyásolhatja az érzékelő működőképességét).
- Sok apró rovar által látogatott területeken.

Vigyázat: A téves riasztások leggyakoribb oka az érzékelő telepítési pontjának helytelen megválasztása.

A telepítéssel kapcsolatos részletes irányelvek megismeréséhez tekintse át a CEN/TS 54-14 szabvány előírásait.

Telepítés

Az érzékelő telepítése során vegye figyelembe az előző fejezetekben leírt szempontokat.

6. ábra: 1 – az érzékelő fedelének nyitási (eltávolítási) iránya; 2 – az érzékelő fedelének zárási (felhelyezési) iránya; 3 – optikai visszajelző; 4 – nyíl, mely az érzékelő helyes behelyezésének irányát mutatja; 5 – az adatbusz sorcsatlakozója; 6 – gyártási sorozatszám; 7 – Fedél rögzítő csavar.

JA-110ST címezhető kombinált füst és hőérzékelő

Telepítési eljárás

1. Az óramutató járásával ellentétes irányban forgatva nyissa fel az érzékelő fedelét.
2. Fűzze át az adatbusz vezetékét a hátlapon, majd a rögzítse a hátlapot a mellékelt csavarokkal a falfelülethez.
3. Kösse be az adatbusz vezetékéi ereit a sorcsatlakozóba.

Az érzékelőnek az adatbuszra csatlakoztatása előtt kapcsolja ki a tápfeszültséget.

4. Folytassa a telepítési eljárást a központ telepítési utasításában leírtak szerint. Az alapvető eljárás a következő:
 - a. Amikor az érzékelő be van kapcsolva, a sárga színű visszajelző LED villogása jelzi, hogy az eszköz még nincs letárolva a rendszerben.
 - b. Lépjen be az **F-Link** programba, az **Eszközök** ablakban válassza ki azt a pozíciót, ahová az érzékelőt letárolni szeretné, majd indítsa el a letárolási műveletet a **Letárolás** nyomógombra kattintva.
 - c. Kattintson a **Pásztázás** nyomógombra, válassza ki az érzékelőt a listából, majd kettős kattintással erősítse meg letárolási szándékát. A sárga színű visszajelző LED kialszik.
5. Helyezze az érzékelőt a műanyag hátlapra. Az érzékelő csak abban az egy helyzetben lehet a hátlapra illeszteni, ahogy az a hátlapon és az érzékelőn található nyílak (4) mutatják. Miután az érzékelőt a hátlapra illesztette, fordítsa el az érzékelőt az óramutató járásának megfelelő irányba (2). Amikor az érzékelő teljesen rögzül a hátlaphoz, a visszajelző LED (3) bekapcsol, jelezve az automatikus önteszt megkezdését. A teszt időtartama alatt az érzékelő nem érzékeli a környezeti hatásokat. Amikor a teszt lefut, a visszajelző LED (3) kialszik, és az érzékelő üzemkész, ha a teszt valamilyen hibás működést érzékel, a visszajelző LED ez fényjelzésével jelzi (lásd Hibajelzések fejezet).
6. Amennyiben a szabványi előírásoknak történő megfelelés telepítési szempont, rögzítse az érzékelő fedelét a hátlaphoz a mellékelt rögzítő csavar (7) felhasználásával.

Megjegyzés:

Az érzékelőnek a letárolási folyamat során az **F-Link** programban történő azonosításának megkönnyítéséhez javasoljuk, hogy vegye le az érzékelő gyári sorozatszámát tartalmazó vonalkódos matricát, mielőtt az érzékelőt az aljzatba helyezi. Helyezze fel a matricát egy papírdarabra, és jegyezze fel az érzékelő telepítési helyét.

Az érzékelő letárolható még a Letárolási üzemmódba lépve az érzékelőnek az aljzatba történő felhelyezésével.

Az érzékelő letárolásának egy másik módja gyári sorozatszámának (5) beírása az **F-Link** programba. A sorozatszám beírásakor valamennyi számot és a kötőjeleket is be kell írni (1400-00-0000-0001).

Az érzékelő beállítása

Az érzékelő működési paramétereit az **F-Link** program **Eszközök** fül adatlapján lehet beállítani. Az érzékelő által elfoglalt memória pozícióban állva használja a **Belső beállítások** menüpontot a paraméterek beállítási párbeszéd ablakának megnyitásához, ahol az alábbi paraméterek beállítására van lehetőség:

Érzékelési mód kiválasztása: csak füst, csak hő, füst és hő, füst vagy hő.

Tűzriasztás

Optikai érzékelő: Amikor a füstszemcsék bejutnak az érzékelő kamrába, riasztási jelzés keletkezik, melyet a LED visszajelző piros színű fényének gyors villogásával (kb. 8 felvillanás másodpercenként) jelez. A jelzés mindaddig tart, amíg a szobát ki nem szellőztetik (vagyis inkább, amíg a füstszemcséket ki nem szellőztetik az érzékelő kamrából).

Hőérzékelő: Amikor a hőmérséklet eléri a beállított határértéket, riasztási jelzés keletkezik, melyet a LED visszajelző piros színű fényének gyors villogásával (kb. 8 felvillanás másodpercenként) jelez. A jelzés mindaddig tart, amíg a szobát ki nem szellőztetik (vagyis amíg az érzékelőben a hőmérséklet a normál értékre nem esik vissza).

Riasztási memória: A funkció aktivált állapotában az érzékelő visszajelző LEDje a riasztást kiváltó ok megszűnése után 24 óráig villogó fényrel működésben marad. A jelzés a terület hatástalanításával törölhető, melyhez az érzékelő hozzá van rendelve.

Szabotázsriasztás: Az érzékelő fedelének felnyitásakor az érzékelő szabotázsjelzést küld, kivéve, ha a központi egység Szerviz üzemmódban van.

Az érzékelő karbantartása és tesztelése

Az érzékelő optikai füstérzékelőjének működőképességét az erre a célra készített füst spray-el ellenőrizheti, míg a hőérzékelő működőképességét egy egyszerű hajszáritóval tesztelheti. Ha az

érzékelőt úgy konfigurálta, hogy csak mindkét paraméter (füst és hő) egyidejű jelenléte esetén lépjen riasztási működésbe, a működőképességi tesztet is a két érzékelőn egyidejűleg kell végrehajtani. Javasoljuk, hogy az érzékelő működőképességét **30 naponta** egyszer ellenőrizze. Az érzékelő tisztításáról (por, pókháló stb.) rendszeres időközönként gondoskodni kell.

Test nyomógomb: A teszt nyomógomb megnyomásával aktiválható az érzékelő automatikus öntesztelési funkciója. A teszt eredményes vagy sikertelen lefutását zöld vagy sárga visszajelző kör jelzi. A zöld kör azt jelenti, hogy az érzékelő megfelelően működik, a piros kör azonban azt jelzi, hogy az érzékelő működésében hiba tapasztalható. Hiba észlelése esetén ismételve meg a tesztet, és ha a hibajelzés továbbra is fennáll, küldje vissza az érzékelőt az érzékelő forgalmazójához, javításra.

Figyelem: soha ne ellenőrizze az érzékelő működőképességét tényleges tüzet gyújtva.

Hibajelzés

Az érzékelő időszakonként automatikusan ellenőrzi saját áramköreinek működőképességét. Ha az önteszt során valamilyen rendellenességet észlel, a beépített sárga LED visszajelző 3 felvillantásával jelzi, majd ezt a jelzést folytatva 30 másodpercenként 3 felvillanással jelzi. Az automatikus teszt ugyanezen a módon jelzi, ha hibát talál. (Lásd a Telepítési eljárás című fejezetet.)

A megtalált hibát okozhatja az érzékelő kamra meghibásodása, a környezeti hőmérséklet jelentős eltérése a működési hőmérséklettartományban megadott értéktől, vagy az érzékelő más hibája.

A működési hőmérséklettartománytól való eltérés hibája megszűnik, amikor az érzékelő környezeti hőmérséklete visszaáll a normál értékre.

Más jellegű hibák kijelzése továbbra is megmarad akkor is, ha a hibajelzést kiváltó ok már megszűnt. Ilyen esetben a hibajelzés egy működőképességi teszt lefuttatásával törölhető. Az alap működőképességi teszt elindítása lehetséges az érzékelőnek a szerelőlapból történő kiemelésével (6-1 ábra), majd visszahelyezésével (6-2 ábra). Amennyiben a hibajelzés ezután is fennáll, küldje vissza az érzékelőt a készülék forgalmazójának.

FIGYELEM! A központi egységnek a tesztek lefolytatása során Szerviz üzemmódban kell lennie, ellenkező esetben szabotázsriasztás keletkezik.

Műszaki adatok

Tápfeszültség	a központ 12V-os adatbuszáról (9...15 V)
Nyugalmi áramfelvétel	5 mA
Névleges áramfelvétel érték a vezeték kiválasztásához	10 mA
Méret	átmérő 126 mm, magasság 50 mm
Súly	143 g
Füstérzékelési mód	a fény szóródásának érzékelése
Füstérzékelő elem érzékenysége:	$m = 0.11 \div 0.13 \text{ dB/m}$, EN 54-7
Hőmérsékletérzékelés:	az EN 54-5 szerinti A2 osztály
Tűzriasztási hőmérséklet:	+60 °C ~ +70 °C
Működési hőmérséklettartomány:	-10 °C ~ +80 °C
Szabványi megfelelés:	EN 54-5:2017, EN 54-7:2018, EN 50130-4, EN 55032, EN 50581
Javasolt csavar típus	4 x Ø 3,5 x 40 mm (süllyesztett fejű)

1293-CPR-0722

A JABLOTRON ALARMS a.s. kijelenti, hogy amennyiben a gyártó szándékának megfelelő célra és módon használják, a JA-110ST érzékelő teljesíti a vonatkozó No: 2014/30/EU, 2011/65/EU Európai Unió harmonizációs szabályozások előírásait és megfelel az azokban lefektetett irányelveknek. A megfelelőségi tanúsítvány eredeti példányának másolata megtekinthető a www.jablotron.com oldalon – a Technical Support oldalon.

Megjegyzés: A termék megfelelő ártalmatlanításával elősegíti a benne lévő értékes anyagok megmentését, illetve az egészségre és a környezetre potenciálisan negatív hatások megelőzését, amelyek a helytelen hulladékkezelés miatt léphetnek fel. Kérjük, vigye vissza a terméket a kereskedőhöz, vagy vegye fel a kapcsolatot a helyi hatósággal az Önhöz legközelebbi, kijelölt gyűjtőpont információért.